

Utbildningsdepartementet

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Aija Sadurskis
08-563 086 03
aija.sadurskis@hsv.se

Yttrande
2012-09-11
Reg.nr 13-3940-12

Yttrande över remisspromemorian Förslag till begreppen konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning

Ert dnr U2012/3740/UH

Högskoleverket har anmodats att yttra sig över remisspromemorian Förslag till begreppen konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning. De föreslagna förändringarna gäller högskolelagen (1992:1434), högskoleförordningen (1993:100), förordningen (2007:1068) med instruktion för Centrala etikprövningsnämnden och förordningen (2009:975) med instruktion för Vetenskapsrådet. Uttrycket ”konstnärligt utvecklingsarbete” föreslås strykas i dessa författningar.

Av promemorian framgår att skillnaden mellan konstnärligt utvecklingsarbete och konstnärlig forskning är svår att klargöra. Regeringen har inte heller konsekvent använt begreppet ”konstnärligt utvecklingsarbete”, utan ibland talat om ”konstnärlig forskning” vid avsättning av medel och inrättande av ”konstnärliga forskarskolor”. Att i fortsättningen bara använda ett begrepp i lagstiftningen verkar därför rimligt.

Däremot är det inte självklart att det konstnärliga forskningen över huvud taget ska skiljas ut från annan forskning. Vad som ska menas med ”konstnärlig forskning” har diskuterats länge, liksom huruvida den konstnärliga forskningen är artskild från annan forskning. Denna ambivalens återspeglas i remisspromemorian. Regeringen föreslår att både ”forskning” och ”konstnärlig forskning” ska nämnas i högskolelagens 1 kap, 2§ p2, medan ”konstnärlig forskning” ska inkluderas i ”forskning” på övriga ställen i högskolelagen. I högskoleförordningen ska uttrycket ”konstnärlig forskning” bara finnas kvar i 6 kap, 5d§ som handlar om examina på forskarnivå inom den konstnärliga utbildningen. I förordningen (2007:1068) med instruktion för Centrala etikprövningsnämnden och instruktionen för Vetenskapsrådet nämns däremot både ”forskning” och ”konstnärlig forskning”.

Av högskolelagens 1 kap, 2§ p1 framgår att (staten ska anordna högskolor för) utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad

erfarenhet. För utbildningen gäller alltså två skilda kunskapstraditioner, där den ena uttryckligen är kallad ”vetenskaplig”. Åtskillnaden kan här motiveras av att utbildningen leder till olika slags examina. För forskningen finns inget motsvarande definierat slutmål. Högskolan äger inte heller ensam frågan om forskningens karaktär.

I en tidigare promemoria (Förslag till examensbeskrivning för konstnärlig doktorsexamen m.m.) har regeringen använt begreppet ”vetenskaplig forskning”. Om man anser att konstnärlig forskning i grunden skiljer sig från (vetenskaplig) forskning bör man vara konsekvent och skriva (högskolelagen 1 kap, 2 §) ”vetenskaplig respektive konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete”. Om konstnärlig forskning, å andra sidan, inte kan sägas vara artskild från annan forskning bör lagstiftningen bara ge en ram som får tolkas. Det är också i linje med den övriga regleringen av högskolans verksamhet. Högskoleverket föreslår därför att inte bara ”konstnärligt utvecklingsarbete” utan också ”konstnärlig forskning” utgår ur lagstiftningen, såvida det inte finns särskilda skäl att klargöra vilken slags forskning som avses.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskansler Lars Haikola efter föredragning av utredare Aija Sadurskis i närvaro av stabschef Lennart Ståhle och biträdande avdelningschef Carin Callerholm. Utredare Stella Annani och verksjurist Charlotte Ejsing har också deltagit i beredningen av ärendet.

Lars Haikola

Aija Sadurskis